

Истинската история

Освободен е Ямбол - 17 януари 1878 г..

Графика „Освобождение“, детайл, автор Тодор Цанев

В хода на Руско-турската освободителна война, турските войски се изтеглят от Одрин. Управлението на града е поето от временен комитет. Армията на Сюлейман паша е разбита при Пловдив. Освободен е Ямбол. Пръв в града влиза ескадрон донски казаци, водени от полковник Бакланов. По време на освобождението на града, турците изгарят над 900 къщи, разрушени са и 10 църкви.

След освобождението на Плевен на 10 декември 1877 година, през Ямбол започват да се точат колоните на оттеглящите се турски войски. Турците, живеещи в града панически го напускат, но помитат всичко по пътя си. Палежи, грабежи, жестоки убийства и кланета предшестват освобождението на Ямбол.

Жителите на града търпят неописуеми мъки и страдания. Горят църкви, къщи, училища, както и градините и лозята край селището Градът се превръща в бушуващо поле от пожари, а хората, жинеещи в него, си мислят, че е дошъл край на света. Вилнеенето, палежите и убийствата, извършватни от турците, изглежда никога няма да спрат.

Спасението идва на 17-и януари 1878 година в лицето на навлизащия в града 23 Донски казашки полк, предвождан от полковник Николай Бакланов.

“Беше като сън”, гласят разказите на очевидци. “Изведнъж някой извика: Дядо Иван иде! Всички наскачаха на улицата. Едни им даваха дарове, други недоумяваха какво става, а всички им целуваха ръцете и краката”. На този ден Ямбол е освободен. Тъжна картина представлява освободеният град.

Началникът на ямболския отряд генерал-адютантът Сергей Гершелман описва ситуацията така: “Днешното положение на някога цветущия град заслужава съчувствие. Едва ли ще се намери град толкова жестоко пострадал от набезите и пожарите, като този. Жителите бродят като сенки около развалините на своите жилища”.

А писателят Илия Блъсков пише: “...Ами в Ямбол. Там още по-големи ужаси. И видях го, камък на камък не бе останало”.

В условията на установеното временно руско управление на града обаче, за ямболци настъпва нов, свободен живот.